

ผลของการปรึกษาเชิงจิตวิทยาแนวโลกอสต่อการเพิ่ม
ความเข้มแข็งในการมองโลกของผู้ติดสุรา

นางสาวอุทัยทิพย์ จันทรเพ็ญ

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาจิตวิทยาการศึกษา ภาควิชาจิตวิทยา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2539

ISBN 974-635-203-8

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

THE EFFECT OF LOGOTHERAPY ON INCREASING SENSE
OF COHERENCE OF THE ALCOHOLICS

MISS UTHAITIP CHANPEN

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Arts in Counseling Psychology

Department of Psychology

Graduate School

Chulalongkorn University

Academic Year 1996

ISBN 974-635-203-8

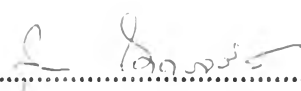
หัวข้อวิทยานิพนธ์ ผลของการปรึกษาเชิงจิตวิทยาแนวโลกอสต่อการเพิ่มความเข้มแข็งในการ
มองโลกของผู้ติดสุรา
โดย นางสาวอุทัยทิพย์ จันทรเพ็ญ
ภาควิชา จิตวิทยา
อาจารย์ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์สุภาพรณ โคตรจรัส

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยรับนี้เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรบัณฑิต

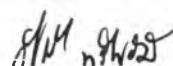

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ศาสตราจารย์ นายแพทย์ศุภวัฒน์ ชุตินวงศ์)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.โสริช โพธิ์แก้ว)

..... อาจารย์ที่ปรึกษา
(รองศาสตราจารย์สุภาพรณ โคตรจรัส)

..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.ชุมพร ยงกิตติกุล)

..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์วัชร ทรัพย์มี)

พิมพ์ต้นฉบับบทคัดย่อวิทยานิพนธ์ภายในกรอบสี่เหลี่ยมนี้เพียงแผ่นเดียว

อุทัยทิพย์ จันทรเพ็ญ : ผลของการปรึกษาเชิงจิตวิทยาแนวโลกอสต่อการเพิ่มความเข้มแข็งในการมองโลกของผู้ติดสุรา (THE EFFECT OF LOGOTHERAPY ON INCREASING SENSE OF COHERENCE OF THE ALCOHOLICS) อ.ที่ปรึกษา : รศ.สุภาพรรณ โคตรจรัส, 173 หน้า. ISBN 974-635-203-8

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลของการปรึกษาเชิงจิตวิทยาแนวโลกอสต่อการเพิ่มความเข้มแข็งในการมองโลกของผู้ติดสุรา โดยมีสมมติฐานการวิจัยดังนี้ (1) หลังการทดลองผู้ป่วยติดสุราที่เข้ารับการรักษาอยู่ในโรงพยาบาลที่ได้รับการปรึกษาเชิงจิตวิทยาแนวโลกอสมีคะแนนความเข้มแข็งในการมองโลกสูงกว่าผู้ป่วยติดสุราที่เข้ารับการรักษาอยู่ในโรงพยาบาลที่ไม่ได้รับการปรึกษาเชิงจิตวิทยาแนวโลกอส (2) หลังการทดลอง ผู้ป่วยติดสุราที่เข้ารับการรักษาอยู่ในโรงพยาบาลที่ได้รับการปรึกษาเชิงจิตวิทยาแนวโลกอสมีคะแนนความเข้มแข็งในการมองโลกสูงกว่าก่อนได้รับการปรึกษาเชิงจิตวิทยาแนวโลกอส การวิจัยนี้ใช้แบบการวิจัยที่มีกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมมีการทดสอบก่อนและหลังการทดลอง กลุ่มตัวอย่างเป็นผู้ป่วยติดสุราเพศชายที่เข้ารับการรักษาอยู่ในโรงพยาบาล จำนวน 20 คน ซึ่งสุ่มจากผู้ป่วยติดสุราที่เข้ารับการรักษาอยู่ในโรงพยาบาลที่มีคะแนนความเข้มแข็งในการมองโลกที่ค่าเฉลี่ย 82.85 หรือต่ำกว่า แบ่งเป็นกลุ่มทดลอง 10 คน และกลุ่มควบคุม 10 คน โดยวิธีการสุ่ม กลุ่มทดลองได้รับการปรึกษาเชิงจิตวิทยาแนวโลกอสรายละ 6 ครั้ง เป็นเวลา 3 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 2 ครั้ง ครั้งละประมาณ 1 ชั่วโมง 40 นาที รวม 10 ชั่วโมง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยได้แก่แบบวัดความเข้มแข็งในการมองโลกที่พัฒนามาจากแบบสำรวจความเข้มแข็งในการมองโลกของแอนโทนิฟสกี วิเคราะห์ข้อมูลโดยการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยคะแนนความเข้มแข็งในการมองโลกด้วยวิธีการทดสอบค่าที

ผลการวิจัยพบว่า :

1. หลังการทดลอง ผู้ป่วยติดสุราที่เข้ารับการรักษาอยู่ในโรงพยาบาลที่ได้รับการปรึกษาเชิงจิตวิทยาแนวโลกอสมีคะแนนความเข้มแข็งในการมองโลกสูงกว่าผู้ป่วยติดสุราที่เข้ารับการรักษาอยู่ในโรงพยาบาลที่ไม่ได้รับการปรึกษาเชิงจิตวิทยาแนวโลกอส อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
2. หลังการทดลอง ผู้ป่วยติดสุราที่เข้ารับการรักษาอยู่ในโรงพยาบาลที่ได้รับการปรึกษาเชิงจิตวิทยาแนวโลกอสมีคะแนนความเข้มแข็งในการมองโลกสูงกว่าก่อนได้รับการปรึกษาเชิงจิตวิทยาแนวโลกอส อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ภาควิชา จิตวิทยา
สาขาวิชา จิตวิทยาการปรึกษา
ปีการศึกษา 2539

ลายมือชื่อนิสิต
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

C643194 : MAJOR COUNSELING PSYCHOLOGY

KEY WORD: LOGOTHERAPY / SENSE OF COHERENCE / ALCOHOLICS

UTHAITIP CHANPEN : THE EFFECT OF LOGOTHERAPY ON INCREASING SENSE OF COHERENCE OF THE ALCOHOLICS. THESIS ADVISOR : ASSO. PROF. SUPAPAN KOTRAJARAS, M.S. 173 pp. ISBN 974-635-203-8

The purpose of this research was to study the effect of logotherapy on increasing sense of coherence of the alcoholics. Hypotheses were that (1) the posttest score on sense of coherence of the inpatient alcoholics of the experimental group would be higher significantly than the posttest score of the control group. (2) the posttest score on sense of coherence of the inpatient alcoholics of the experimental group would be higher significantly than its pretest score. The research design was the pretest posttest control group design. The sample was 20 male inpatient alcoholics randomly selected from the inpatient alcoholics who scored at the mean and below on sense of coherence. They were randomly assigned to the experimental group and the control group, each group comprising 10 inpatient alcoholics. The experimental group was individual counseled in logotherapy for one hour and forty minutes twice a week over a period of three weeks altogether for approximately 10 hours. The instrument used in this study was The Sense of Coherence Test developed from Antonovsky's Sense of Coherence Questionnaire. The t-test was utilized for data analysis.

The obtained results were that :

1. The posttest score on sense of coherence of the inpatient alcoholics of the experimental group was higher than the posttest score of the control group at .05 level of significance.
2. The posttest score on sense of coherence of the inpatient alcoholics of the experimental group was higher than its pretest score at the .05 level of significance.

ภาควิชา.....จิตวิทยา.....

สาขาวิชา.....จิตวิทยาการปรึกษา.....

ปีการศึกษา.....2539.....

ลายมือชื่อนิสิต.....*Uthaitip Chanpen*.....

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....*S. Kotrajaras*.....

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม.....*-*.....

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์เล่มนี้สำเร็จลุล่วงด้วยดีโดยความกรุณาของรองศาสตราจารย์สุภาพรรณ โคตรจรัส ผู้ซึ่งคอยเอาใจใส่ดูแล และคอยให้กำลังใจแก่ข้าพเจ้าด้วยดีตลอดมา ข้าพเจ้าซาบซึ้งในพระคุณยิ่งและขอกราบขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอกราบขอบพระคุณผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.โสรัช โปธิแก้ว ที่ได้ให้ข้อเสนอแนะ ความกระจ่างในเรื่องทฤษฎี ข้อคิดเห็นต่างๆ ตลอดจนให้โอกาสข้าพเจ้าได้เรียนรู้การเป็นนักจิตวิทยา การปรึกษาที่ดีตลอดมา

ขอกราบขอบพระคุณรองศาสตราจารย์ ดร.ชุมพร ยงกิตติกุล ที่ได้กรุณาให้คำแนะนำ และข้อคิดเห็นเกี่ยวกับการพัฒนาเครื่องมือวิจัย

ขอกราบขอบพระคุณผู้ช่วยศาสตราจารย์เกษมศักดิ์ ภูมิศรีแก้ว รองศาสตราจารย์วัชรินทร์พรมย์ ที่ได้ให้ข้อความรู้ คำแนะนำ ข้อคิดเห็นต่างๆตลอดมา

ขอกราบขอบพระคุณรองศาสตราจารย์ ดร.สมจิต หนูเจริญกุล ภาควิชาพยาบาลศาสตร์ คณะแพทยศาสตร์โรงพยาบาลรามาธิบดี ผู้ซึ่งให้ความเอื้อเฟื้อด้านหนังสือค้นคว้า และเอกสารที่เกี่ยวข้องกับเครื่องมือวิจัย

ขอกราบขอบพระคุณร้อยตำรวจเอกวินัย ฅงชัย ที่ให้ความช่วยเหลือ แนะนำ และอำนวยความสะดวกในการเก็บข้อมูลเพื่อพัฒนาเครื่องมือวิจัย และเก็บข้อมูลวิจัย

ขอกราบขอบพระคุณผู้อำนวยการโรงพยาบาลตำรวจ ผู้อำนวยการโรงพยาบาลพระมงกุฎเกล้า และผู้อำนวยการโรงพยาบาลธัญญารักษ์ ที่เอื้อเฟื้อสถานที่เพื่อพัฒนาเครื่องมือวิจัยและเก็บข้อมูลวิจัย อีกทั้งต้องขอขอบคุณเจ้าหน้าที่ทุกท่านที่เอื้ออำนวยความสะดวกในการเก็บข้อมูลวิจัย

ขอขอบพระคุณบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ผู้เอื้อเฟื้อทุนอุดหนุนการวิจัย

ขอขอบคุณ คุณอุบล สาทิตะกร คุณภากรณ์ วนะภูติ คุณอรัญญา ต้อยคำภีร์ คุณกัลยา เดชนันท์รัตน์ เพื่อนๆจิตวิทยาการศึกษารุ่น 9 ทุกท่าน พี่ๆน้องๆจิตวิทยาการปรึกษาทุกท่าน คุณประสงค์ ทรงทรัพย์ ที่คอยเกื้อหนุนกำลังใจ เสนอแนะข้อคิดเห็นที่เป็นประโยชน์เสมอมา

ขอกราบขอบพระคุณคุณสุนัน คุณสุวรรณี รัตนโอภาส และขอขอบคุณคุณวารุภรณ์ คุณวีณา รัตนโอภาสที่คอยให้ความสะดวกเรื่องสถานที่ และเอื้ออำนวยกำลังกายในการพิมพ์วิทยานิพนธ์

ในท้ายที่สุด การเรียนรู้ในวันนี้ของข้าพเจ้าจะไม่มีโอกาสเป็นไปได้เลยถ้าปราศจากบุคคลสองท่าน ข้าพเจ้าขอกราบขอบพระคุณคุณแม่แสงรวี คุณพ่อสัญญา ที่คอยเป็นกำลังใจอย่างดียิ่ง ยาวตลอดมา คอยเกื้อหนุนกำลังใจแก่ข้าพเจ้าด้วยดีเสมอมา

อุทัยทิพย์ จันทรเพ็ญ

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ฅ

บทที่

1 บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
แนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง.....	3
แนวคิดทฤษฎีพื้นฐานของจิตบำบัดแบบโลกอส.....	4
กระบวนการของจิตบำบัดแบบโลกอส.....	11
การติดสุรา.....	18
ความหมายและความมุ่งหวังในชีวิตของผู้ติดสุรา.....	27
ความเข้มแข็งในการมองโลกของผู้ติดสุรา.....	29
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	31
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	35
สมมุติฐานการวิจัย.....	35
ขอบเขตของการวิจัย.....	35
คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย.....	36
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	36
2 วิธีดำเนินการวิจัย	
กลุ่มตัวอย่าง.....	38
การออกแบบการวิจัย.....	38
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	38
ขั้นตอนในการดำเนินการวิจัย.....	47
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	51
3 ผลการวิจัย.....	52
4 การอภิปรายผลการวิจัย.....	57

สารบัญ

บทที่	หน้า
5 สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ.....	64
รายการอ้างอิง.....	68
ภาคผนวก.....	72
ภาคผนวก ก.....	73
ภาคผนวก ข.....	74
ภาคผนวก ค.....	86
ภาคผนวก ง.....	91
ภาคผนวก จ.....	170
ประวัติผู้วิจัย.....	173

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1 แสดงผลของแอลกอฮอล์ต่อระบบประสาทส่วนกลางตามระดับ ความเข้มข้นของแอลกอฮอล์ในเลือด.....	18
2 แสดงข้อมูลจากการใช้แบบสำรวจความเข้มแข็งในการมองโลก ในการหาเกณฑ์ปกติ.....	40
3 คะแนนความเข้มแข็งในการมองโลกเมื่อแยกตามระดับการดื่มสุรา.....	42
4 ผลการทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของคะแนนความเข้มแข็ง ในการมองโลกของกลุ่มบุคลากรทางสาธารณสุขและกลุ่มผู้ป่วยติดสุราที่เข้า รับการรักษายู่ในโรงพยาบาล ด้วยการทดสอบค่าที่.....	45
5 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างคะแนนรวมขององค์ประกอบแต่ละด้าน กับค่าคะแนนรวมทั้งหมดของแบบวัดความเข้มแข็งในการมองโลก.....	46
6 โปรแกรมการปรึกษาเชิงจิตวิทยาแนวโลกอส.....	49
7 ค่าเฉลี่ย(\bar{x}) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน(S.D.) ของกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุมในระยะก่อนการทดลอง ระยะหลังการทดลอง และค่าที่(t-test).....	52
8 ผลการทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของคะแนน ความเข้มแข็งในการมองโลกทั้ง 3 ด้าน ก่อนและหลังการทดลองของ กลุ่มควบคุม ด้วยการทดสอบค่าที่.....	54
9 ผลการทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของคะแนน ความเข้มแข็งในการมองโลกทั้ง 3 ด้าน ก่อนและหลังการทดลองของ กลุ่มทดลอง ด้วยการทดสอบค่าที่.....	55
10 ผลการทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของคะแนน ความเข้มแข็งในการมองโลกทั้ง 3 ด้าน ของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ในระยะหลังการทดลอง ด้วยการทดสอบค่าที่.....	56